

ASIA Päätös pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskevan ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta

TOIMINNANHARJOITTAJA JA OSOITE

Piippolan kunta
Keskustie 9
92620 PIIPPOLA

KUNNOSTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINNATPAIKKA

Kohde sijaitsee Piippolassa, kuntakeskuksen pohjoispuolella. Alue sijoittuu tien nro 88 länsipuolelle, maantien välittömään läheisyyteen. Kohteen kiinteistörekisteritunnus on 603-403-33-32.

ILMOITUKSEN PERUSTE

Pilaantuneen maa-alueen puhdistamisesta on tehtävä ilmoitus ympäristönsuojelulain 78 §:n 2 momentin perusteella.

ASIAN VIREILLETULO

Ilmoitus on jätetty Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle 8.11.2005.

ALUEEN KUVAUS, TUTKIMUKSET JA PUHDISTAMINEN

Alueella on harjoitettu kivääri- ja pistooliammuntaa (iso hirvi-, luodikko-, villikarju- ja pienoishirvirata). Ns. vanha hirvirata on otettu käyttöön 1960-luvun alussa ja muut radat ilmeisesti 1970-luvun alussa. Radat ovat edelleen käytössä. Luodikkorata-alueen koko on noin 2 hehtaaria. Lähitöllä ei ole asuinkiinteistöjä. Luodikkorata-alue ei sijaitse kaavoitetulla alueella eikä alueen käyttö muutu lähitulevaisuudesta nykyisestä. Luodikkoradan maa-alueen omistaa Piippolan Metsästyshdistys ry.

Kohteen pilaantuneisuus on aiheutunut luodeista ja pilaantuneisuus keskittyy lähinnä ratojen taustavallien alueelle.

Kohde sijaitsee Paskokankaan I-luokan pohjavesialueella (nro 11603001). Luodikkorata-alue sijaitsee kokonaisuudessaan pohjavesialueen ja varsinaisen pohjaveden muodostumisalueen sisällä. Olemassa olevan tiedon perusteella pohjavesien virtaus suuntautuu pääosin kaakkoon harjun pituussuunnassa. Alueen pintavedet virtaavat lounaaseen Paskonevan suuntaan ja edelleen Lamujokeen.

Geobotnia Oy:n tutkimusten (9362/31.12.2002) mukaan vanhalla hirviradalla maaperä on hiekkaa noin 4 metrin syvyyteen. Alapuolinen pohjamaa on siltistä hiekkaa tai silttiä noin 7 metrin syvyyteen saakka. Hirviradan taustavalli on hiekkaa. Valliin on asennettu suojamuovi 0,3-0,5 metrin sy-

vyydelle. Kalvo päättyy suojapenkereen juureen. Myös muiden ratojen suojavallit koostuvat hiekasta.

Pilaantuneisuustutkimukset

Alustava pilaantuneisuuskartoitus alueella on tehty Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen toimesta vuonna 1995. Varsinainen pilaantuneisuustutkimus on tehty nyt kunnostettavan alueen osalta vain ison hirviradan taustavallin alueelta Geobotnia Oy:n toimesta syyskuussa 2002 (9362/31.12.2002). Hirviradalla on tutkittu maalialueen ja suojavallin välinen alue. Tutkimuspisteitä on 14 ja näytteitä tutkittu yhteensä 27. Maanäytteiden lyijypitoisuus on varmistettu laboratorion kokeilla kahdesta näytteestä.

Tutkimuksissa lyijyllä pilaantunutta maata todettiin lähes kaikissa tutkimuspisteissä. Pilaantuneisuus on syvyysuunnassa voimakkainta maan pintaosassa, missä pitoisuudet ovat tyypillisesti noin 1 000-5 000 mg/kg (max 11 000 mg/kg). Vallissa pilaantuneisuus ulottuu noin 0,3-0,4 metrin syvyyteen. Myös taustavallin muovikalvon alapuolella havaittiin selvästi pilaantuneita maa-aineksia (max 2 050 mg/kg). Muovikalvossa ei kuitenkaan havaittu reikiä. Muovikalvon alla on mahdollisesti vanhoja pilaantuneita pengermassoja, joita ei ole vaihdettu muovikalvon asentamisen yhteydessä. Maalitalualueen takana maassa pilaantuneisuus ulottuu noin 0,5-0,7 metrin syvyyteen. Lyijypitoisuus on todennäköisesti peräisin suojavallista liuenneesta lyijystä, joka on kulkeutunut vajoveden mukana suojamuovikalvon ulkopuolelle.

Horisontaaliskuunnassa korkeimmat pitoisuudet ovat suojavallissa maalialueen keskivaiheilla sekä maalitalun takana maassa. Pitoisuudet pienenevät maalialueen laiduille päin ja myös suojavallin yläreunaan päin.

Mittauksissa havaittiin myös kohonneita kuparipitoisuuksia. Tutkimuspisteissä 2, 3, 4 ja 12 pitoisuudet ylittivät SAMASE -ohjearvon ja osin myös SAMASE -raja-arvon. Mitatut pitoisuudet olivat 221-2 339 mg/kg.

Kunnostustarve

Vanhalla hirviradalla on pitoisuustarkastelun perusteella voimakkaasti pilaantunutta maata radan suojavallissa. Pilaantuneisuus on kuitenkin keskittynyt suppealle alueelle. Lisäksi pilaantumisen leviäminen on vähäistä, koska suojavalliin on asennettu muovikalvo. Pilaantuneet valumavedet pääsevät kuitenkin valumaan suojakalvon kautta maaperään ja edelleen pohjaveteen. Geobotnia Oy:n tutkimusraportissa (2002) vanhan hirviradan aiheuttama ympäristöriski todetaan vähäiseksi, koska pilaantuneet maat poistetaan suojavallista ampumaradan nykyisen luvan mukaisesti 10 vuoden välein. Suojavallissa oleva pilaantunut maa esitetään kuitenkin poistettavaksi.

Muiden ratojen osalta kunnostustarpeen määrittely perustuu PSV – Maa ja Vesi Oy:n laatimaan arvioon. Arvion pohjana on käytetty vanhalta hirviradalta sekä muilta ampumaradoilta saatuja tutkimustuloksia.

Kunnostus

Piippolan kunnan toimeksiannosta PSV – Maa ja Vesi Oy on laatinut kunnostussuunnitelman Rytikorven luodikkorata-alueelle (9M050634/26.10.2005).

Maaperän kunnostus ampumarata-alueella toteutetaan poistamalla pilaantunut maa-aines. Maa-ainekset sijoitetaan Piippolan kunnan suljettavalle kaatopaikalle Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen päätöksen 1196Y0105-121 mukaisesti. Kunnostusalueilta puretaan näyttösuojat ja muut paikalla olevat rakenteet.

Pilaantuneeksi havaitut alueet kunnostetaan ilmoituksen mukaan ympäristöministeriön SAMASE projektissa (1994) määrittämien ohjearvojen mukaisesti. Ongelmajäteraja-arvon ylittävät maa-ainekset pyritään erottamaan erilleen muusta maa-aineksesta. Varastokasasta otetaan edustava kookoanäyte ja mikäli pitoisuus alittaa ongelmajäterajan, voidaan maa-aines sijoittaa kaatopaikkatäyttöön vastaavasti kuin muu pilaantunut maa-aines. Mikäli ongelmajäteraja ylittyy, tullaan maa-

aines välivarastoimaan kaatopaikka-alueella asianmukaisella tavalla ja jatkokäsittely ratkaistaan myöhemmin.

Luodikkorata-alueella on pilaantunutta maa-ainesta arviolta noin 800 m³ltr. SAMASE –ohjearvon ylittävää maata arvioidaan olevan ison hirviradan alueella noin 420 m³ltr. Muiden ratojen alueella pilaantunutta maata arvioidaan olevan seuraavasti: luodikkorata 230 m³ltr, villikarjurata 95 m³ltr ja pienoishirvirata 65 m³ltr. Pilaantuneet massat poistetaan ampumarata-alueelta kokonaisuudessaan ohjearvotason ylittäviltä osin, eikä jälkitarkkailutarvetta siten ilmoituksen mukaan ole.

Luodikkorata-alue tullaan kunnostamaan läheisen haulikkorata-alueen kunnostustöiden yhteydessä. Kunnostuksen jälkeen alue tullaan maisemoimaan PSV – Maa ja Vesi Oy:n laatiman maisemointisuunnitelman mukaisesti (valmisteilla).

Tutkimustulokset ja kunnostussuunnitelma ilmenevät tarkemmin hakijan ilmoituksesta (2.11.2005) sekä PSV – Maa ja Vesi Oy:n laatimasta kunnostussuunnitelman (9M050634/26.10.2005).

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Kunnostuksesta on oltu yhteydessä Siikalatvan ympäristöpalvelut ympäristösihteeri Antero Autioon puhelimitse 11.11.2005 ja 16.11.2005. Hänellä ei ollut huomautettavaa asian johdosta.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen esitetyn ilmoituksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Kunnostus on toteutettava PSV – Maa ja Vesi Oy:n laatiman kunnostussuunnitelman (26.10.2005) ja hakijan 2.11.2005 päivätyn ilmoituksen mukaisesti. Kunnostamisen aloittamisesta on ilmoitettava vähintään viikko ennen töiden aloittamista ympäristökeskukselle ja Piippolan kunnan ympäristöviranomaiselle; samalla on ilmoitettava myös työmaan ympäristötekniinen asiantuntija. Ennen töiden aloittamista on pidettävä alkukatselmus ja lopussa loppukatselmus, ellei näitä katsota tarpeettomiksi työn kannalta.
2. Maaperän kunnostuksen tavoitetaso:

§ lyijy 60 mg/kg

Mikäli kohonneita pitoisuuksia havaitaan muiden haitta-aineiden osalta, alue on kunnostettava myös niiltä osin siten, että puhdistuksen jälkeen haitta-ainepitoisuudet maaperässä eivät ylitä ympäristöministeriön (1994) SAMASE –raportissa esitettyjä ohjearvopitoisuuksia, eivätkä ko. aineille asetettuja ongelmajäterejoja.

Alueen kunnostuksen yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Tulokset on varmistettava laboratorioanalyysin. Kontrollinäytteiden tulokset on ilmoitettava ympäristökeskukselle ja liitettävä ehdossa 5. edellytettyyn loppuraporttiin. Mikäli pilaantuneisuus ulottuu huomattavasti ilmoitettua aluetta laajemmalle tai alueelta löytyy muita kuin nyt tutkittuja haitta-aineita, tulee asiasta ilmoittaa ympäristökeskukselle. Tällöin tarvittaessa päätetään erikseen jatkotoimenpiteistä.

Kun ympäristöviranomaisen on hyväksynyt työn, kaivualan lopputäytöt voidaan tasata ja muotoilla maastoon sopivaksi alueelle laaditun maisemointisuunnitelman mukaisesti. Alle ohjearvojen olevia maita saa käyttää kaivantojen täyttöön, ei kuitenkaan pohjavesipinnan alapuolella.

Pilaantuneet maat on toimitettava käsittelypaikkaan, jolla on ympäristölupa kyseisten massojen käsittelyyn. Käsiteltäessä ja kuljetettaessa pilaantuneita maita on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta esim. pölyhaittaa ympäristöön. Tarvittaessa kuormat on kastel-

tava tai peitettävä. Ongelmajätteiksi luokiteltavien pilaantuneiden maiden siirrosta on laadittava valtioneuvoston päätöksen (659/1996) mukainen siirtoasiakirja.

3. Mikäli kaivannoissa esiintyy pohjavettä, jossa on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, on pohjaveden kunnostuksesta neuvoteltava Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen kanssa.
4. Jos kunnostustyön aikana ilmenee oleellista muutosta suunnitelmaan, tästä on ilmoitettava ympäristökeskukselle ja Piippolan kunnan ympäristöviranomaiselle. Ympäristökeskus hyväksyy mahdolliset muutokset.
5. Kunnostuksesta on tehtävä loppuraportti kolmen kuukauden kuluessa loppukatselmuksesta. Raportti toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukseen ja Piippolan kunnan ympäristöviranomaiselle; ympäristökeskukselle raportti on toimitettava sekä kirjallisena että sähköisenä.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Perustelut

Ympäristökeskuksen käsityksen mukaan kunnostaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja edellä mainituin ehdoin täyttää ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaiset vaatimukset. Kohteen pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty, puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää ja toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Päätöksessä mainitut ehdot ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 75 §, 78 §, 105 §
 Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 26 §, 27 §
 Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)

MAKSU JA SEN PERUSTELUT

Maksu 616 €

Ympäristöministeriön päätöksessä alueellisten ympäristökeskusten maksullisista suoritteista määrätään julkisoikeudellisten suoritteiden maksuista. Päätöksen mukaan maksu pilaantuneen maa-alueen kunnostusta koskevasta käsittelystä määräytyy käytetyn työajan mukaan. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on käytetty aikaa 16 tuntia.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992)
 Ympäristöministeriön päätös alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1415/2001)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös hakijalle saantitodistuksella suoritmaksua vastaan.

Jäljennös maksutta:

Siikalatvan ympäristöpalvelut / Antero Autio
PSV – Maa ja Vesi Oy
Suomen ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusaika päättyy 22.12.2005.

Valitusoikeus on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- alueellisella ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupapäällikkö

Martti Seppälä

Suunnittelija

Virve Heikkinen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto - oikeudelta** valituskirjelmällä.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä**. Valitusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä telekopiona tai sähköpostitse. Toimittavasta riippumatta valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä klo 16.15.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto - oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto - oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993, muut. 974/2001 ja 1024/2002) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto - oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 80 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

käyntiosoite:
postiosoite:
puhelin:
sähköposti:
aukioloaika:

Korsholmanpuistikko 43
PL 204, 65101 Vaasa
vaihe 010 36 42611; telekopio 010 36 42760
vaasa.hao@om.fi
klo 8 - 16.15